

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Cdo/3/2020
Identifikačné číslo spisu: 6709211414
Dátum vydania rozhodnutia: 31.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Petříková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6709211414.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu F. N., bývajúceho vo L., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Lion Law Partners, s.r.o., so sídlom v Banskej Bystrici, Horná č. 32, proti žalovanému F. O., bývajúcemu v G., prechodne bytom na R., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Hrežd'ovič a Mulder, so sídlom v Banskej Bystrici, Rudlovská č. 2, o zaplatenie 16.509,70 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 16C/27/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. mája 2018 sp. zn. 17Co/26/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. septembra 2015 č. k. 16C/27/2010-469 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.976,91 Eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 30. januára 2010 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (prvý výrok), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (druhý výrok) a v treťom výroku uviedol, že o trovách konania bude rozhodnuté do 30 dní od právoplatnosti rozsudku vo veci samej. Žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 16.509,70 Eur ako náhrady škody, spočívajúcej v bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia (ďalej v texte aj „SSU“). Žalovaný žalobcu 29. marca 2006 fyzicky napadol vo Zvolene pri obchodnom dome Metro a spôsobil mu zranenia; znalec MUDr. Jaroslav Grega znaleckým posudkom č. 101/2006 z 19. decembra 2006 určil výšku bolestného žalobcu vo výške 2.981,81 Eur, znaleckým posudkom č. 46/2008 z 19. apríla 2008 určil výšku sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 13.202,32 Eur. V súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku č. 46/2008 vznikli žalobcovi náklady vo výške 325,57 Eur. Škoda na zdraví podľa žalobcu predstavuje 16.509,70 Eur. Uvedenú škodu si uplatnil v prebiehajúcom, v tom čase, trestnom konaní. Žalovaný bol právoplatne uznaný vinným trestným rozsudkom a bol odsúdený k peňažnému trestu. Žalovaný bol zaviazaný aj k náhrade škody zdravotnej poisťovni ako náhrady nákladov, vynaložených na zdravotnú starostlivosť poškodeného; odvolanie žalovaného krajský súd ako nedôvodné zamietol. V tomto trestnom konaní si žalobca ako poškodený uplatnil nárok na náhradu škody v podobe bolestného a

sťaženia spoločenského uplatnenia podľa znaleckých posudkov. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 5T/117/2011-691 z 25. februára 2015, bol žalobca ako obžalovaný oslobodený spod obžaloby pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona. Poškodení boli so svojimi nárokmi odkázaní na občianske súdne konanie. Súd prvej inštancie viazaný rozhodnutím o spáchaní trestného činu, a tým, že ho spáchal žalovaný, vykonal dokazovanie na preukázanie, aké boli následky na zdraví žalobcu a aká náhrada škody v súvislosti s poškodením na zdraví mu prináleží. Po vypočutí svedkov MUDr. Z., MUDr. K., MUDr. S., MUDr. Z., MUDr. G., MUDr. Z. a MUDr. K. a vykonaní znaleckého dokazovania znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie stomatológia (čelústna ortopédia a stomatologická protetika) MUDr. Jurajom Strechom, PhD. považoval za jednoznačne preukázané, že žalobca pri incidente so žalovaným utrpel zranenia, popísané podrobne v rozsudku, resp. v znaleckých posudkoch, v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného; znalec MUDr. Strecha vyčíslil bodové ohodnotenie bolestného u jednotlivých zranení, vysporiadal sa s rozdielnosťami oproti znaleckým posudkom MUDr. Cikatricisa a MUDr. Gregu, podaných v rámci trestného konania - MUDr. Cikatricis podával znalecký posudok bezprostredne po skutku v júni 2006 a MUDr. Grega s odstupom polroka v decembri 2006; uviedol, že boli vysvetlené písárske pochybenia znalcov. Znalec MUDr. Grega pri bodovaní bolestného použil ďalšiu položku 16A, no okresný súd vychádzal z hodnotenia súdom ustanoveného znalca MUDr. Strechu, podľa ktorého predmetná položka je v podstate totožnou položkou ako pri položke 11B, čo znalec veľmi zrozumiteľne podľa okresného súdu objasnil pri svojej výpovedi. Súd prvej inštancie preto vychádzal z bodového ohodnotenia bolestného, určeného znaleckým posudkom MUDr. Strechu v celkovom vyčíslení 230 bodov, ktorá bola správne prepočítaná na hodnotu 2.637,60 Eur. Pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia, bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, a žalovaný to ani nepopieral, že u žalobcu v dôsledku uvedeného úrazu je prítomný trvalý následok, a to dvojité videnie. Žalovaný namietal, že hoci sa jedná o trvalý následok, tento v bežnom živote žalobcovi nespôsobuje žiadne problémy a z tohto dôvodu sa u neho nemôže jednať o sťaženie spoločenského uplatnenia a nárok žalobcu v tejto časti považoval za bezdôvodný. Z výpovedí žalobcu vyplynulo, že uvedený následok mu spôsobuje problémy v bežnom živote, pri šoférovaní, kedy musí držať hlavu rovno, inak by mal dvojité videnie. Už dlhodobo sa venuje svojmu záujmu - ornitológii a pri pozorovaní vtáctva pociťuje uvedené následky v tom, že môže používať len určitý typ ďalekohľadu a nemôže sa dlhšie venovať sledovaniu pri tejto záľube. Uvedený následok podľa súdu prvej inštancie zasahuje do bežného spôsobu života žalobcu, a preto mu za tento následok patrí aj priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Základná náhrada predstavuje podľa položky 271 bodové ohodnotenie 350, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje 4.013,74 Eur, ktoré mu boli priznané. Okresný súd priznal žalobcovi na náhrade škody aj uplatnené hotové výdavky vo výške 325,57 Eur ako náhradu za vypracovanie znaleckého posudku MUDr. Gregom. Pri uplatnenom úroku z omeškania súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade nie je ustanovené ani právnym predpisom, ani dohodou účastníkov čas plnenia, preto nastáva povinnosť plniť analogicky podľa § 563 Občianskeho zákonníka, t. j. prvý deň po tom, čo bol o plnenie veriteľom požiadaný. V prejednávanej veci sa za žiadosť o plnenie považuje doručenie návrhu vo veci samej žalovanému 28. januára 2010 (č. l. 45); následne sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Žalobcovi preto patrí príslušný úrok z omeškania, vyúčtovaný v súlade s predpismi občianskeho práva. Záverom uviedol, že o trovách konania rozhodne do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v súlade s § 150 ods. 3 O.s.p.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu aj žalovaného rozsudkom zo 17. mája 2018 sp. zn. 17Co/26/2016 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Okresný súd rozhodol správne, vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie, dôkazy vyhodnotil jednotlivo i súhrnne a dospel k správnym skutkovým a právnym záverom. Odvolací súd sa s jeho odôvodnením stotožnil a v plnom rozsahu naň odkázal. Odvolanie žalobcu ani žalovaného nebolo v odvolacom konaní podľa krajského súdu dôvodné. Okresný súd nepochybil v prejednávanej spore ani v právnom posúdení veci, ktoré mu vytýkal v odvolaní žalobca. K čomu pre úplnosť považoval za potrebné uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu

SR sp. zn. 1 Cdo 222/2009 z 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie vecí konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 4/2009).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Dovolanie podal v súlade s ustanovením § 420 písm. f/ CSP a v súlade § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP odôvodnil nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu. Namietal aj nepreskúmateľnosť znaleckého posudku MUDr. Strechu v časti týkajúcej sa oftalmológie. Súd prvej inštancie úplne odignoroval odlišné závery vyplývajúce z očného vyšetrenia MUDr. P. a z toho vychádzajúci odlišný názor MUDr. Gregu. Súd prvej inštancie nijako neodôvodnil dôvod priklonenia sa k znaleckému posudku MUDr. Strechu a nijako neodôvodnil, prečo nepristúpil k vykonaniu kontrolného znaleckého posudku. Uvedené odvolací súd potvrdil s tým, že nezistil žiadne pochybenia pri postupe znalca MUDr. Strechu. Svojoľnosťou pri hodnotení dôkazov došlo k arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Odklon v zmysle uplatnenej vady vychádzajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP videl od rozhodnutia dovolacieho súdu z 19. marca 2009 sp. zn. 3 Cdo 10/2008, z 22. augusta 2013 sp. zn. 4 Cdo 254/2012, z 28. januára 2010 sp. zn. 1 MOBdoV 11/2008, rozhodnutia R V/1968, ako aj od rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. júna 2009, sp. zn. I. ÚS 52/09 a rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky z 21. októbra 2009, sp. zn. 22 Cdo 1810/2009. Dovolacím dôvodom je podľa žalobcu nesprávne právne posúdenie ustanovení Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa a hodnotenia znaleckého posudku ako dôkazu v sporovom konaní, ako aj ustanovení upravujúcich obsah zásady voľného hodnotenia dôkazov. Poukázal na zásadný rozpor v hodnotení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku MUDr. Strechu a v znaleckom posudku MUDr. Gregu. Odvolací súd sa tak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, z ktorej vyplýva, že nemožno označiť dôkazy za súladné s ustanoveniami O.s.p. nevykonanie dôkazov označených účastníkmi konania, ak z ich označenia je nad všetky pochybnosti zrejmé, že môžu mať rozhodujúci vplyv pre ozrejmienie skutkového stavu zodpovedajúceho objektívnej pravde. Odvolací súd posúdil nesprávne existenciu a výšku nároku len na základe jedného vykonaného dôkazu (znalecký posudok MUDr. Strechu), bez toho, aby prihliadol na konkurujúce zistenia ostatných znaleckých posudkov. V zmysle uvedeného preto navrhuje, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaný sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (porovnaj sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To

znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. V danom prípade žalobca prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje popri sebe z ustanovenia § 420 CSP a (zároveň) aj z ustanovenia § 421 CSP.

14. Najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

15. Dovolateľ tvrdí, že vada zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP spočíva v nedostatkoch v procese dokazovania a v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Dovolací súd v súvislosti s námietkou dovolateľa o porušení § 420 písm. f/ CSP nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia odvolacieho súdu akcentuje, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, a táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“. Dovolací súd poukazuje aj na doterajšiu judikatúru najvyššieho súdu - R 111/1998, R 2/2016, ako aj rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016, v zmysle ktorých nedostatok odôvodnenia rozhodnutia (nepreskúmateľnosť) bol považovaný len za vlastnosť rozhodnutia súdu, ktorý zmätočnosť rozhodnutia nezakladá. Právna veta zjednocujúceho stanoviska R 2/2016 znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

17. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabykh proti Rusku z roku 2003). V posudzovanej veci sú v dovolaní napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu (obsah ktorého nemožno posudzovať izolovane od rozsudku súdu prvej inštancie, lebo prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok - viď rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) zreteľne vysvetlené jeho podstatné dôvody, uvedené ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery, ako i vysvetlené právne úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil. Prijaté právne závery sú primerane odôvodnené spôsobom zodpovedajúcim § 393 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 O.s.p.). Za procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). Podľa názoru dovolacieho súdu dal dovolací súd v danom spore odpoveď na tie otázky, ktoré boli z jeho hľadiska relevantné pre rozhodnutie o odvolaní, ale aj náležite reagoval na odvolacie námietky dovolateľa.

18. Dovolateľ namietal nedostatky v procese dokazovania, keď súdy nižšej inštancie nevykonali kontrolné znalecké dokazovanie a nesprávne vyhodnotili dôkazy, k čomu dovolací súd uvádza, že ak súd niektorý dôkaz nevykonal, mohlo to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (pozri napr. aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999), čo nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. K uvedenému dovolací súd tiež poznamenáva, že už podľa predchádzajúcej úpravy (O.s.p.) dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka (a v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zakladajúcim prípustnosť dovolania) nebolo nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo

244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového i mimosporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Na základe čoho je vyššie uvedená námietka dovolateľa neopodstatnená.

19. Najvyšší súd pre úplnosť poukazuje na konštatovanie Ústavného súdu SR v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 196/2014 (ktoré sa síce týkalo právneho stavu do 30. júna 2016, je však naďalej aktuálne), v zmysle ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

20. Zhrnúc vyššie uvedené dovolateľ tak neopodstatnene namietal existenciu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP.

21. Dovolateľ uplatnil vo svojom dovolaní aj dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého sa súdy odklonili od rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorý riešil právnu otázku potrebnú pre konanie.

22. K uvedenému dovolací súd akcentuje, že pre právnu otázku, ktorú má na mysli § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd, od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide tu teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky do úvahy prichádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 28/2017).

23. Za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, vydávanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky od 1.1.1993 s pôvodným názvom Zbierka rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky (pokiaľ neboli v neskoršom období judikátorne prekonané), ako i rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali. Vzhľadom na účel právnej úpravy dovolania, ktorým je v prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci predovšetkým riešenie doteraz neriešených otázok zásadného právneho významu, do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných

Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. januára 2018 sp. zn. 6 Cdo 29/2017, prijaté ako judikát R 71/2018).

24. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritorny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane, ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu s poukazom na tie rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré pre konkrétnu právnu otázku tvoria ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu, týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených.

25. Dovolateľ vo svojom dovolaní uviedol, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý riešil právnu otázku potrebnú pre konanie. Dovolacím dôvodom je podľa žalobcu nesprávne právne posúdenie ustanovení O.s.p. týkajúcich sa hodnotenia znaleckého posudku ako dôkazu v sporovom konaní ako aj ustanovení upravujúcich obsah zásady voľného hodnotenia dôkazov. K uvedenému mali za to, že odvolací súd posúdil nesprávne existenciu a výšku nároku len na základe jedného vykonaného dôkazu (znalecký posudok MUDr. Strechu), bez toho, aby prihliadol na konkurujúce zistenia ostatných znaleckých posudkov. Poukázal na zásadný rozpor v hodnotení bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v znaleckom posudku MUDr. Strechu a v znaleckom posudku MUDr. Gregu. Odvolací súd sa tak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (sp. zn. 3 Cdo 10/2008, 4 Cdo 254/2012, 1 MObdov 11/2008, R V/1968, sp. zn. I. ÚS 52/09 a rozsudku Najvyššieho súdu Českej republiky z 21. októbra 2009, sp. zn. 22 Cdo 1810/2009), z ktorej vyplýva, že nemožno označiť dôkazy za súladné s ustanoveniami O.s.p. nevykonanie dôkazov označených účastníkmi konania, ak z ich označenia je nad všetky pochybnosti zrejmé, že môžu mať rozhodujúci vplyv pre ozrejmienie skutkového stavu zodpovedajúceho objektívnej pravde.

26. Takto uplatnený dovolací dôvod dovolateľ ale nevymedzil spôsobom vyplývajúcim z § 432 ods. 2 CSP, t. j. nevymedzil konkrétnu právnu otázku a neuviedol, v čom spočíva jej nesprávnosť. V nadväznosti na uvedené dovolací súd zdôrazňuje, že na to, aby určitá otázka mohla byť z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP relevantná, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku) a musí byť vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť s následne dôvodnosť dovolania, čo v danom prípade vzhľadom na obsah dovolania splnené nebolo. Dovolateľ spochybňoval skutkové závery, namietal a polemizoval so správnosťou právnych záverov odvolacieho súdu, pričom v dovolaní neboli jasne vymedzené právne otázky.

27. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dovolateľ vo svojom dovolaní neoznačil jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie.

28. Z uvedeného je zrejmé, že súdy nižších inšancií predmetný spor správne posúdili. Sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobného nároku, významovo nezodpovedajú

kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP.

29. Z týchto dôvodov najvyšší súd uzatvára, že vzhľadom k tomu, že v dovolaní sa nedôvodne namieta existencia procesných vád v zmysle § 420 písm. f/ CSP, neostávalo najvyššiemu súdu iné, ako dovolanie v tejto časti ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť; vo zvyšnej časti, vzhľadom k tomu, že dovolateľ nevymedzil právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/, CSP, dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f/ CSP.

30. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

31. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.